

AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT NESMIE BYŤ POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍSOMNÉHO SÚHLASU AUTORA.

All right reserved.

Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť, ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.

Július Gajdoš

Tri úlety a jeden let

Úlet prvý: Tancom až do neba

Zvuk: vzdialený rytmus - vydupávanie a tleskanie potom tichý dôverný hlas na mikrofón

MoMo:

Prepáčte, prepáčte že obťažujem, nemáte náhodou nejaké zbytočné [pauza] chcel som sa iba spýtať... či náhodou ... neviete, kde otvárajú dajakú výstavu. [pauza] Nevšimli ste si? V poslednej dobe ani nie? Môže byť aj postmoderná. [pauza] Fakt, nie?! V tejto pustatine snáď predsa len niekto niečo za-ha-ju-je! Ani nie? Nikto už nie je ochotný obetovať chlebíček a kvapku slušného vína pre milovníka umenia z ulice?! [pauza] To je ale potom koniec! Koniec všetkého. To je Sahara života a hladomor kultúry. A váš koniec. Pretože mňa, mňa aj tak zväčša neradi púšťajú. Vraj smrdím a ide mi iba o jedlo.

Zvuk: v pozadí opakované dupnutie nohou. Postupne zrýchli. Počas dialógu sem-tam dupnutie.

Potom ale začínajú zvláštne časy. Ešte to nie je hrôza, ale taký tichý nepokoj. Počujete? Akoby v diaľke praskali ľady. Alebo taký zvuk, ako keď chodíte po starých parketách. Zrazu to pod vami zavízga, máte tam babu, nikto o tom nemá vedieť. A všetko je inak, tak zrazu. To ale nezačalo včera, vážení, to by sme si mali povedať hneď na začiatok a na rovinu. Ono to niekde má svoje korene, v tom by medzi nami mal byť obecný súhlas. Vždy musí byť niekde začiatok z čoho všetko 'zide'. Vzide vravím, to znamená vyšľahne plameň, zdvihne sa rieka, zastanú hodiny, popadajú obrazy zo steny, ale hlavne ľudia. Začnú sa správať tak čudne. Chytia taký besný nádych v očiach a upierajú ich na vás akoby ste im zožrali večeru, ešte horšie, vyhodili občianku z električky, napľuli do piva, poliali auto brzdovou kvapalinou, alebo najhoršie akoby ste sa im vysrali sa im na rohožku a oni to rozniesli po byte. Skoro tak.

Ta zúrivosť v pohľade, tou by ste ma najradšej zjedli hneď po raňajkách, po ránu v električke, spoločne revízorom, rozštvrtili, nabodli a upiekli mňa, lebo nikdy nemám lístok. Ale hovorím vám je to dobrou a ľuďmi, sú to zvláštne časy a v takýchto vždy niečo začína. Mne môžete veriť. Pretože to, čo vás dvíha zo stoličky, mňa vynáša k oblakom.

Dobrý deň. Ani som sa nepredstavil. Volajú ma MoMo. Som rád, že ste prišli a že ma znesiete, aj všetko čo vravím, lebo mne môžete veriť, pretože som MoMo, je vaša zlosť, váš strach, vaša ľútosť i svedomie a nakoniec možno i vaša posledná nádej. Len sa nerobte. Nie som iný ako vy, aj keď určité rozdiely by sa tu našli a nie je to v tom, že ja som na ulici. Tak dobre, ste na druhej strane, ale nebuďte takí pyšní. Ako dlho to môže trvať v tejto situácii? Pár pokľznutí, jeden kopanec a sme si blízki. To je ale hrôza, to je ale des, čo. Stačí si to iba predstaviť.

Ale neupadajte do beznádeje. S tým zjedením som žartoval. Vždy si vymýšľam, keď nie je čo jesť. Vážne, Vážne fakt. Veď vám stačí ukázať takú tu nespokojnosť, akože 'ja', čo to tu je, čo to tu robí, akože toho znesiete veľa, ale toto tu... akože ja a musím von ... lebo vraj smrdím.

Zvuk: krátka sekvencia vetra

A vraj toho znesieme veľa. Znesiete veľa? Chcel by som vás vidieť. V protialkoholickú liečebni. Bolo nás na izbe dvadsať päť a jedna sieťovka. To je taká zamykacia posteľ pokrytá sieťovinou. Do nej zatvárajú všetkých, čo radi chytajú biele myši. Nikdy nechytajte biele myšky lebo vás zavrú do sieťovky. Zatvárajú do nej takých, čo celú noc chytajú biele myši a strašne pritom ziapu. Jeden tam dokonca chytil buldozéry, ale malé. Hovoril som mu, človeče prestaň aj tak nič nechytíš. Treba sa vyspať. Nedal si povedať a makal celú noc ako žeravý. Tí ostatní, to ako my, tých dvadsať štyri ľudí na izbe sa nevyspí. Ale to je zámer. Doktorovi tomu hovoria zrkadlo. Vidieť sa, akože v tej sieti, že to ste akože vy, teda ja. Akože pred sebou nikto neutečie. A je to pravda, aj ty najväčší ožrani, čo sa spíjali do nemoty, ráno vždy hovoria. Aj ja si vypijem, ale toto, také dačo. Tak ďaleko by som nikdy nezašiel. Nikdy! To mi ver! Never! Bol tam tiež, nie raz, ale nikdy nič nechytal, ale nepretržite chytil celú noc ako žeravý.

Takže veľmi dobre rozumiem čo ukazujete, takú tú nespokojnosť, a že znesiete veľa, ale tak ďaleko by ste nikdy nezašli. A viem aj čo urobíte ďalej, urobíte iný *gezicht ja*, odvrátite sa, to akože odo mňa, lebo vraj smrdím, a ani toho veľa nepoviete, maximálne onomatoserie, ale len pre seba.

Vždy je to rovnaké.

Najprv iba vlny nespokojnosti potom záchvaty nasratosti a nakoniec výbuch ako keď sa spustí tornádo. To už ste v rauši, schopní aj zabíjať a práve takých ako som ja ... zabíjať asi nie, ale vytĺcť zo mňa dušu, to hej, to by ste dokázali. Cítite to? Takto to začína! Najprv vietor, a nie hocijaký, taký utajený uragán. Taký čo vykrúca mozog do špirály a núti vás niekomu vynadať, alebo aj jednu vraziť a ani neviete prečo. Ibaže to všetko je oveľa rafinovanejšie. Ten vnútorný vietor sa pomaly utíši, a zostáva už iba také chvenie. A to je tiež o hubu, pretože v tom momente všetci okolo vás začnú chodiť ako pyrotechnici, po špičkách. Lebo ste ako nášľapná mína..

A to je tou rezonanciou vo vnútri. Vibrujete ako by ste stáli na trampolíne. Stačí malý náraz a pafff... Teda neviem ako ste na tom konkrétne teraz vy, ale ja to cítim, od tej zmeny. Ten nepokoj. Možno to bolo aj predtým, ale poznáte to, vtedy. Nič sa ma netýka. Hrošia koža. A morálka je v riti. Viete prečo na Titaniku zomrelo najviac Angličanov? Chovali sa ako gentlemani. Stáli poctivo vo fronte na záchranné vesty až kým nedošli. Vesty aj Angličania. Keby sa k tej veste dostali inak, nejakou fintou, nehovorím násilím, z toho by sa už ani jeden Angličan nedostal. Tam už nastupujú božie mlyny. Byť tu za niekoho, to sa nedá preskočiť. Takto vám to poviem: Je iba jedna cesta, milostivá. Prosím milostivá, počkám, s radosťou, bolo mi cťou. Možno naposledy, alebo bolo mi cťou. Tadiaľ sa

4 STRANA VYŇATÁ!

A TAK SOM SA TEŠIL. Vtedy tej zmene, tak som sa z nej tešil. Neprinieslo mi to ale nič dobrého. Dačo, trochu, málo. Lebo sa to nado mnou rozsypáva ako šutre z náklad'áku, z toho mi potom praská v ušiach ako keď plieska bičom, potom chvíľu nič iba ostré pískanie. Možno je to aj nejaké upozornenie, pretože mračno sa potom stočí, ako osy v kreslenom filme a sadne to na mňa. Chvíľu ma to štekli, všade, akoby sa to rozpadlo na malé kúsky, na také malé potvory, čo všade hľadajú priechody, čierne diery a keď ich nájdu, čo v mojom prípade nie je také ťažké, tak šup pod kožu a tam sa prosím pekne zahniezdia. Vraj to má viac ľudí. Nie je niekto taký medzi vami? Kto by sa priznal, že áno.

Tak také sú moje vstávania. Stačí ak si trochu zdriemnem a už je to na mne. Najprv mračno, ale to ma ešte necháva na pokoji. Hoci sprvu cítim iba také jemné šteklenie, akoby sa prišli ohriať, potvory. Aj ma zahrejú ako včely kráľovnu. Ale potom to vstávanie, to je prekliatie. Vyskočím ako by ma pichol celý roj tých potvor. Chvíľu len tak stojím, chytám dych a čakám čo bude. Preto dupem. Nohy mám stárnuté, a keď dupnem, pomáha to.

Zvuk: Dupanie, smiech graduje

A to sa ešte dá zniesť, ale ono sa to stupňuje, to šteklenie, a to je prosím pekne zlé. Predstavte si to [*prepuká v smiech*] nemôžem zadržať smiech. Nejde to. Stojím, podupávam a oni ma štekli. V stojí to lepšie znášam. Rozumiete? Takže to vyzerá, že smiech znášam ľahšie, v stojí. Dokonca mi pritom tečú aj slzy. Ale to už je do plaču. Smiech a plač. V mojom prípade aký je v tom rozdiel, nakoniec? Štve ma to a tak dupem. (Dupu, dupu, dupu).

Dupem to teda áno, a poriadne, čo, aby sa tie potvory rozutekali. Ľudia si myslia, že som blázon, taký nevyvinutý, s detským rozumom. No retard, alebo že sa ne neho iba hrám. Aj to som robil, to je pravda, ale to bolo dávno, ešte za totáča. Všetci sme vtedy robili, že sme retardi. Ale ja už na základnej škole. Za totáča. To si dnes už málokto chce pamätať. A pritom to nebolo tak dávno.

Mal sme jednu učiteľku, triednu, Bobalovú, tak sa dajako volala. To ešte kantori muselo povinne rozprávať o dobrých skutkoch komunistov. Raz si vymyslela, že deda Mráza privíta celá trieda. Na deda Mráza si pamätáte!? Ani to už nie?! Dokonca, že mu zahráme scénu, a tak vybrala rozprávku. Musela byť triedna, tá rozprávka. No a triedna bola predovšetkým nenávisť aj keď si ju ľudia plietli so závisťou. Tej sa dodnes dobre darí, však áno? Vtedy, to bola škola závisti-nenávisť. To bol kurevský vyšľachtený hybrid, ale hlavne v tom bol bordel. Tá rozprávka bola o medveďovi, čo závidel pávovi perie, zvlášť to na chvoste mu nedalo pokoja. A tak sa rozhodol, že si také obstará. Však viete, pumpovali to do nás, také tie triedne rozdiely, že začínajú od toho, čo máte na sebe. Špinavé montérky znamenali rovnosť a bratstvo. Nepamätám si dobre, či to, že si to obstará, znamenalo pre macka, že si to niekde zoženie, čo bola vtedy norma, alebo to pávovi rovno zo zadku vytrhne. No a táto súdružka učiteľka sa rozhodla, že ja budem tým medveďom. Bolo mi to čudné, ale bola to šanca. Môj otec bol živnostník, tak som si mohol napraviť profil. Horšie, že to nemala domyslené. Nevedela totiž ako upevniť chvost, tie pávie pierka. Vzala rôzne drôty a šitie, všetko mi to strkala kamsi pod zadok aj medzi nohy, ale nedržalo to. Mala s tým chudera veľa práce a nikto jej pritom nepomohol. Ani nikoho o pomoc nepožiadala. No tak to v nej začalo vriieť, že je na

všetko sama (žehliť, variť, prať, zháňať a ešte aj robiť medveďa) a tak zo začiatku bola nespokojná, potom nervózna a nakoniec kompletne nasraná. A to je ten okamih, keď si musíte dávať pozor. To sa vo vás začne točiť ten vietor a pokiaľ máte trochu chochmesu, je čas požiadať niekoho o pomoc. Stačí sa vyrozprávať. Niekomu druhého. Berme to ako pomoc blížnemu. Sme tu predsa vzájomne kvôli sebe. Alebo ani to už nie?!

Neviem ako vy, ale môj otec by jej nepomohol. Mal s komunistami svoje skúsenosti a k nám chodil Mikuláš. Ona to zrejme tušila, preto sa na neho neobrátila, a tak radšej do mňa, že sa málo sústreďujem, že nemám k tomu ten správny prístup. Znamenalo to, že zadok, držím akosi nevhodne, neprimerane dokonca až neprijateľne. Vlastný zadok! Ibaže komunisti narobili taký bordel aj v slovách, že sama nevedela ako to má správne nazvať, aby to nemalo tú ideologickú štrbinu. Raz síce použila zadok, ale zdalo sa jej to celkom nepatričné, a tak to komplikovane opisovala ako niečo čo mám tam vzadu, takú tú hmota, napoly rozťatú, nepovedala rozťatú, ale spravodlivo triedne rozdelenú a pritom hovorila o väčšej a menšej polovici. Raz použila zadnicu, ale zrejme aj jej to pripadalo veľmi spiatočnicke. A tak mi ho začala ukazovať, svoj zadok ako názornú školskú pomôcku. Otáčala sa okolo neho, vlastného zadku, zdvíhala ho, spúšťala, mal som si všímať ako ho drží, ako s ním pri chôdzi myká zo strany na stranu, sem tam sa po ňom jemne pleskla, aby som videl aký jej kozy-stentný, aký je veľký. Mala ho skutočne tvarovaný, radosť bolo pozrieť a ja som bol veľmi vďačný pozorovateľ. A keďže som bol malý, pripadal mi, ten jej zadok taký dôkladne vyčalúnený, ako naše diváno. Predstavte si tú krásu, zadok vyčalúnený ako naše diváno a mäkký ako bruško novorodenca. No a na takúto krásu, na takúto neuveriteľnú riť, riťulku, ritisko nebolo vhodné slovo. To boli časy?! Šlo iba o slovo, ale o aké slovo? O také, ktoré by tým jej dvom poloviciam, vymodelovaným ako dva nafúknuté balóniky dodalo aj trochu poézie.

Až jej blyslo.

Zvuk: v pozadí dupanie postupne zosilňuje

„No tú dupu...“ spustila. Zarazil som sa a začal dupať.

„Nie dupať, vravím dupu zdvihnúť!“

„Ja ale dupem, súdružka,“ a zdvíham kolena najvyššie ako môžem.

„Musíš hore, hore s ňou, vystrčiť.“

„Ja už ale vyššie nemôžem, súdružka.“

„Keď dupeš, nemôžeš s ňou vyššie. Prestaň dupať, postav sa na špičky a uveď si ju. Myslí na ňu, kde ju máš, no kde máš dupu! Inak tie pierka neudržíš.“

Zvuk: koniec dupaniu

Nie žeby som nepochopil. Ibaže tá dupa sa mi zdala, vtedy v mojom veku, mal som tak osem, všetci Poliaci mi prepáčia, nedospelému chlapcovi, tak pohlavná, do neba volajúce sexuálne označenie toho, čo sa všetkým dievčatám z triedy skrýva v tých plandavých teplákoch, v ktorých chodili do školy, ale celkom na opačnej strane, ako to ukazovala ona, súdružka, a okrem toho i súdružka, vtedy to musela mať na opačnej strane ako ukazovala. Na takúto provokáciu som nemohol pristúpiť. Nikdy som nebol majiteľom tej dupy a ani v žiadnom prípade nebudem predstierať, že niečo také mám. To teda nie! No a tak som na tú jej dupu, ale môj zadok, riť, poriadne dostal, aby som vedel, kde ju mám. Drôty spadli, šitie sa pretrhlo, pierka si vzala súdružka domov a ja som zostal macom bez triednej nenávisti, ale s červeným zadkom.

Zvuk: v pozadí skandovanie a krik; oslava zmiešaná s dychovkou

Potom prišiel ten významný deň, keď všetci s nadšením vítali deda Mráza. Vybrané zvieratá, trpaslíci, červené čiapočky, babičky, vlci a iné odrody, čo s ním mali dovolené vystúpiť na tribúnu. Bola tam spustu čertov-diablov namiesto anjelov, ti mali utrum. Nasadili aj snehové vločky a také tie masky s dlhými cencúľmi, mrazíky sme ich volali. Vystúpili na tribúnu a s jasotom mávali svojim súdružkám a spolužiakom. Bol som medzi nimi, v kožuchu a baranici, pretože som tým medveďom pre túto príležitosť povinne musel zostať. Nestal sa medzitým zo mňa žiaden grizly, ale kus smutného plyšového macíka, poníženého výpraskom Stál som na tribúne

medzi ostatnými, očistený od nenávisti, triednej, ale ponížený na úroveň čínskej pandy.

Iste chápete, že som sa toho potreboval zbaviť, vrátane nadšenia, ktoré okolo mňa naberalo na sile. Blúdil som pohľadom po jasajúcom dave, vlastne, skôr som zmätene mykal ako ako ‘lodička na vlnách sa klátiaca‘ a zrazu v tom rozpoložení ako keď zakopnete o búrľavý peň v tmavom lese, zabľýskalo to okolo mňa a ja opäť v tom rozpoložení ako keď vás zasiahne blesk z jasného neba, som narazil na pohľad učiteľky Bobaľovej. Stála tam v dave, obklopená žiakmi, tí sa, zrazu, pod silou jej pohľadu začali

8 STRANA VYŇATÁ!

Zvuk: dupanie sa prelína do skandovania

Najprv iba tak, akože mi je zima. Postupne som ale pridával, dupal som, dupal a zrýchľoval až sa všetkým, celému tomuto zarazenému davu začali dvíhať zadky, tie ich dupy, aby som potešil i Poliakov, tlačili celý ten dav hore a za prítomnosti deda Mráza všetci dupali s takou chuťou, akoby nadvihovaním zadkov, vlietavali rovno do neba. Aj ja som dupal ako o život, dupali všetci aj dedo Mráz a predstavoval som si ako celý ten dav letí vesmírom a robotnícka päšť mu rozbíja čierne diery, aby našiel cestu do neba. Všetko ale bolo zapečatené, komunistov nebrali aj keď dedo Mráz v predvoji svojimi malými sotva viditeľnými guľkami zavesenými, kdesi vzadu na dupe im predzvoňoval cestu. Bolo to dupanie aké by patrilo do Guinnessovej knihy rekordov. Bolo to dupanie ľudského stáda.

Zvuk: Udychčaná, prestane dupať

Iba učiteľka Bobaľová tam stála. Osamotená v prázdnom kruhu ako prikovaná k zemi, ani sa len nepohla. Stála tam ako z ľadu, navzdory všetkému, navzdory vetru, dažďu, burácaniu hromu, navzdory riaditeľovi školy, ktorý sa mohol kedykoľvek priplaziť a pripomenúť jej ako má zdieľať súdružské nadšenie. Stála tam bez pohnutia a som si istý, že by sa nepohla ani keby jej vzali stranícku knižku. V tej chvíli som si uvedomil

malý detail, ktoré som zasial. Stála tam a ja [*dupe*] du-pa, du-pa, dupa, dupa, dupa, som sa jej vysmieval. Stála tam sama v uzavretom kruhu, dupa, dupa dupa, stála zmrazená ako socha Lenina a ja som sa jej drzo vyškieral.

Zvuk: dupanie

Odvtedy, keď dupem, tak cítim, že už v tom nie som sám aj keď som z ulice. Predstavujem si, že to robia všetci so mnou, ako vtedy, že dupete i vy, so mnou. Dupete, usmievate sa, a čakáte na svoju príležitosť, ako sa dostať do neba.

(Smiech)

Ibaže, ja keď dupem už na nič nečakám, iba tie potvory sa rozutekajú a než sa opäť pozliezajú, do druhého dupnutia, mám chvíľu pokoj. Som už z toho uštvaný ... chodí to po mne ako mravce, to po mne chodí. Toľkokrát som si hovoril, nie nevšímaj si ich, veď sú pod kožou. Pýtal som sa, či NEPOZNÁTE NIEKOHO, KTO TO MÁ, niekoho, kto sa do toho vcíti a pochopí. Jeden taký, pankáč s drdolom mi povedal, aby som si urobil masť z mariánky, vraj to zaberá na všetko. Lebo ma žerú, po kúskoch požierajú. Sem-tam sa aj ku mne donesie taký zápach zhnitých zemiakov a starej cibule, a to je od nich, od tých besných potvor, či čo to po mne behá. To ma šťve, pretože toto všetko ja so sebou nosím. Tiahne sa to za mnou ako kravské lajno. A ľudia odo mňa bočia, lebo im smrdím. Pritom ten zápach, to nie som ja.

Pokúšal som sa to zo seba vypudiť. Nie raz. Najskôr zimou. Žiadny papier na prikrytie, žiadne škatule iba fľaša borovičky. A PRESTALO TO! Aspoň kým som mal niečo vo fľaši. Ale potom, prebudil som sa uprostred noci s kľčmi v ústach, čo ma to štekľilo celú noc. Tak si to predstavte! Zobudíte sa uprostred noci a hneď podupávať. Z toho sa dá tak akurát zošalieť.

Pritom robím čo môžem. Raz som si nohy vymlátil oceľovým prútom, lebo kam som švihol, tie potvory sa rozutekali. Vymlátil som si nohy do krvava. Chrasty mi praskali ešte dva mesiace pri každom pohybe. A žiadna zmena, iba smiech a muky. Smiech a muky!

Raz som si nahovoril takú jednu od nás, veď viete akú myslím. Dal som jej nejaké peniaze, čo som mal na horšie časy, pretože toto sú horšie časy, aby bolo medzi nami jasno. Robila to dobre a vyzeralo to nádejne, ale po dvoch dňoch mi povedala, že je to drina a že mi polovicu peňazí vráti ak chcem, lebo ďalej už nemôže, keď mám všetko mŕtve. *U vás vsjo poděľano*, povedala. A ešte pridala, *možna to mohou byť opilky smíchané s černilem*, akože to môžu byť piliny zmiešané s atramentom, akože to mám pod kožou alebo čo, ale to už od nej bola hotová poézia, keď videla ako mi to vyrazilo dych.

Mám ich pod kožou a tam kde sú je to jednoducho stŕpnuté, tak čo?! A keď je niečo stŕpnuté, tak to vyzerá ako by to nebolo moje, ako by to bolo cudzie, keď je to stŕpnuté, tak to telo odmieta, celkom tomu nedôveruje, keď je to stŕpnuté. A chce to čas. Keby sa viacej snažila ...*opilky smíchané s černilem*... akože piliny štekli a atrament štípe. Taká hovadina. No čo sa bolesti tyká, trochu sa tomu podobá, ale ... *opilky s černilem*... taká poetická fantázia kurvy.

Skôr masť z mariánky. Ale ja už tým babským receptom neverím. Je to pod kožou, skryté vo vnútri a doba tomu dáva priestor. Zrazu sa môžu diať veci, ktoré by sa za normálnych okolností neprešli. Rozumiete tomu? Zrazu je to možné. Pretože to je poriadna lotrovina ak to na mňa niekto vymyslel. Tie potvory prichádzajú keď som ospalý a slabý, keď sa môžem ťažko brániť. To je pre ne vhodná chvíľa. Štekliť ma.

Zo začiatku som si z toho nerobil ťažkú hlavu. Aspoň, že nie som tak sám, inak odo všetci bočia. Keby to nenarastalo, keby ma to nebudilo a nenútilo do dupania. Všetkým som už iba na smiech. „Dívaj sa, už pracuje, ešte ani neraňajkoval a už pracuje“ vravia tí spod mosta. „MoMo si hviezda. Boh ťa miluje keď tancuješ.“ Hviezda!?

Zvuk: vietor zosilňuje a prelína sa so zvukom mesta

Hviezda. Dokonca ich začína pribúdať. Ak sa mi to dostane aj do rúk, preboha, budem musieť pri dupaní aj tlieskať. Pôjdem po ulici, budem dupať ale aj tlieskať a usmievať sa. A budú na mňa ukazovať.

Mužským hlasom:

Pozrite aký veselý človek! Dobre sa pozrite. Máme čo chceme a čo z toho. A tento, nemá nič a je to šťastný človek. Čo mu chýba.

Ženským hlasom:

Tomu vravíte šťastie? Veď strašne smrdí. Ako môže byť niekto šťastný, keď tak strašne smrdí. Takto smrdieť tak sa medzi ľuďmi ani neukážem.

Mužským hlasom:

Ale pani, veď on to vôbec necíti. Nič necíti. V tom je jeho šťastie.

Ženským hlasom:

Jeho šťastie?! O to viac to ja cítim. Aké šťastie je to potom pre mňa? Keď sa spotím, vážený, je to šťastie. Idem hneď do sprchy a nie iba kvôli sebe. Aj kvôli vám, vážený.

Mužským hlasom:

Pani, to je predsa tak zariadené. Vlastný zápach vám vôbec nevadí. V tom je to šťastie. Aj vaše pani.

Ženským hlasom:

Tak tomu vy vravíte šťastie, áno? Tak si vezmite domov, bude to vaše šťastie, šťastlivec jeden

Zvuk: v pozadí sa vietor sa zosilňuje. MoMo je fyzicky ochabnutý, sem tam zaznie dupnutie a ojedinelé tlesknutie.

MoMo:

Viete si to predstaviť, vziať si ma domov? Čo len predstaviť? Netreba! Sám som si domovom a k tomu váš dom nestačí. K tomu dom nestačí, k tomu sa treba dopracovať, o to viac ak váš dom je ulica-pobehlica. Vravím 'dopracovať', ale ak sa ma spýtate ako... Prichádza to samé, dobré aj zlé. Akoby všetko už bolo dopredu pripravené. Nemyslím na osud. Pozrite sa do dlane, na tie čiary. Už dlhšie ich pozorujem. Všimli ste si ako sa tie čiary

menia? Niektoré sa prehlbujú, iné stratia, akoby vyšplechli z koryta a zmiznú. Zmiznú v dlani, ako snehové vločky namiesto anjelov a súdružky namiesto učiteliek. Stratia sa v priestore života. Toto by ste si mali všímať a pochopiť, bez dlhého vysvetľovania. Keď máte iba telo, ktoré vás trápi, čo na tom navysvetľujete?! Ako sa dá vysvetliť bolesť? Že telo je mrcha? To by bolo príliš ľahké.

Zvuk: v pozadí sa ozve rezonančný šepot: A čo mravce

[Zbystrí] Mravce..? [Potešený] Pýtate sa ma na tie potvory? Mám ich všade. Od hlavy až k päte a naopak. To bude tým dupaním! Vyhnal som ich hore. Keby boli iba v nohách, ako na začiatku, (...). Dobre, tak povedzme trochu vyššie, ale nie vyššie ako po pás. Ale keď to tak prerastá, čo vám zostáva, tak na to pomaly pristúpíte. Nepovažujete to ešte za svoje, pretože starosti vám to teda robí, trochu sa toho i bojíte, predovšetkým vás to ale štvie. Ale pomaly sa s tým zžívate. Začnete sa s tým rozprávať.

Niežeby ste tomu boli vďační, to nie, ale niečo vás s tým začne predsa len spájať. Ako murára s maltou, chorého s chorobou. Stávate sa domovom. Pre vlastné trápenie. Pre VLASTNÉ, pretože to je ten okamih, keď vo vás začne ten vietor, ako som o ňom hovoril, spomínate si?

Koľko je hodín? Stále nič neotvárajú? Dalo sa to čakať. Nie je to už pre mňa čakať a ešte mi pritom aj nadávajú, že smrdím. Ale vy to už viete, že to nie som ja, že to sú ony. A ešte mi povedia, že mi aj tak ide iba o jedlo. Pritom na obrazy ani nepomyslia. Už zabudli, že je tu ešte niekto, kto sa aj díva. Keď sa dobre dívate, nie ale hlúpo, tak sa vám vynorí kúsok života. Skutočne! A keď sa spojíte so spomienkami, možno uveríte, že to, čo je na tom obraze, prebehlo i vo vašom živote a práve teraz sa to vracia. Rozumiete, nemuselo to prebiehať rovnako, ale to prepojenie spomienok s tým, čo je na obraze, z toho je vždy dajaký zážitok. Nepochybuje! Na tom svete nie je toho toľko, aby ste si takéto veci mohli nechať ujsť. Stojí to za to. Skúste to. Je to okamih: obraz, dívate sa, niečo to s vami robí. Akoby ten obraz vstupoval do vášho vnútra. Cítite to, čo je, i s takou predtuchou, čo bude. A to všetko dokopy. Čo je, bolo a bude. Preto tam chodím. Aj o jedlo ide, ale.... obrazy, pritom sa nesmiete veľmi usilovať.

To nesmiete do sebe tlačiť ako chlebičky a hltáť ako víno. Najprv len tak zľahka pohľadom sa oň jemne obtriete, o ten obraz, potom ho necháte, svoj pohľad len tak plávať, bezcieľne, svojvoľne, nech si oči robia čo chcú, nech sa zavesia na to, čo im stojí za to. Tie oči totiž keď pocítia vašu dôveru, začnú sa celkom inak správať. Najprv iba tak do niečoho štuchnú, akože čo vy na to. Nechajte ich. Potom do niečoho vrazia, premerajú si to ako röntgen od hlavy až k päte, chvíľu budú iba tak vajatať, ZOSTAŇTE POKOJNÍ, a potom sa začnú rôzne motať a blúdiť a ak ich necháte, vezmú vás so sebou, a to už sa s nimi veziete. Začne chvenie, rezonancie, kmitočty, frekvencie a ste v obraze. Ako doma. Obraz je vo vás a vy v obraze. Celý váš život v jednom ráme. Objaví sa aj vietor a nie hocijaký. Nie taký čo vám vykrúti mozog do špirály. Ale taká ta čiara, sotva postrehnuteľná linka medzi obrazom a životom sa začne jemne stierať. A to je dobre. Doba je zlá. Akože sa vymkla s kĺbov? Doba? To ju snáď už niekto napravil. Inak by sa ani nepohla, ale ona ešte hýbe kostrou a dýcha.

Takže uletieť, pokiaľ je ešte čas, pokiaľ sa dá. To je ale iný vietor, čo vás poniesie. Vráti vám pamäť. Oživí, prebudí, ukáže aký svet môže byť a nie je. Vravím vám to, pretože mňa sa to už netýka. MoMa sa to už netýka.

Zvuk: vietor zosilňuje

MoMo má svoje po-tvo-ry. MoMo už netancuje, netlieska. Nie preto, že nie je k čomu. Všetko je tu v ňom, doma. Všetko prechádza pokojne jeho telom, pretože MoMovo telo sa stalo domovom a vašim obrazom, a to sa nemôže stať iba tak bez zápasu a bolesti. To prináša človeku silu a nádej, a tá vás vynesie až k oblakom, až do neba. MoMo sa nimi rozpráva každý deň a je ich dosť, aby MoMa vyniesli. Je ich spustu. Vyzerajú ako snehové vločky, ale to je iba krycí manéver. Kvôli ľuďom a dobe. Sú to moji malí anjeli. Celého ma pokryjú, od hlavy až k pätám a zase späť. Ste stále v obraze? Tak v ňom zostaňte, a cíťte sa ako doma. MoMo vám ukáže cestu.

Zvuk: sem tam tleskanie a dupanie sa zrýchľuje. Počas slov sa vietor postupne zdvihne a končí uragánom do ktorého znie posledný veta.

K O N I E C